

Handläggare
Kristina Tegman
Telefon: 08-508 33 905

Till
Utbildningsnämnden 2020-04-23

Kapacitetsökning och verksamhetsanpassning av kök och matsal Bromma gymnasium

Förslag till genomförandebeslut

Förvaltningens förslag till beslut

1. Utbildningsnämnden godkänner förvaltningens genomförandeförslag för kapacitetsökning på Bromma gymnasium. Den uppskattade hyresgenererande projektkostnaden är 117,3 mkr och tillkommande hyra första året är 8,6 mkr inklusive evakuering.
2. Utbildningsnämnden begär hos kommunstyrelsens ekonomiutskott om godkännande av genomförandeförslag för kapacitetsökning på Bromma gymnasium till en hyresgenererande projektkostnaden om 117,3 mkr och tillkommande hyra första året är 8,6 mkr inklusive evakuering.

Lena Holmdahl
Utbildningsdirektör

Malin Eriksson
Avdelningschef

Sammanfattning

Bromma gymnasium har i dagsläget kapacitet för cirka 1 100 elever, men matsalen är redan idag en trång sektor. Om den inte byggs ut kommer förvaltningen på sikt att behöva justera ner skolans kapacitet. Förvaltningen föreslår därför att utbildningsnämnden godkänner genomförandeförslag om kapacitetsökning på Bromma gymnasium. Förslaget innebär en ökning från cirka 1 100 till cirka 1 450 elever. Kapacitetsökningen medges genom nybyggnad av en så kallad konceptskola,

verksamhetsanpassning av köket samt utbyggnad av matsalen.
Genomförande av byggnationen planeras ske år 2021-2023.

Bakgrund

Bromma gymnasium är Stockholms äldsta gymnasieskola utanför tullarna. Det är beläget i ett lugnt område vid Stora Mossen, intill koloniträdgårdar och en stor idrottsplats. Bromma gymnasium bedriver utbildningar inom samhällsvetenskap, naturvetenskap, ekonomi och teknik. Det finns även språkintrouktion och nationellt idrottsprogram på skolan. Gymnasiet är populärt och får bra omdömen i utvärderingar – både nuvarande och tidigare elever tycker att utbildningarna håller hög kvalitet. Lärare och elever trivs på skolan.

Bild 1. Bromma gymnasium, vy från skolgården.

Ärendet

Behovsanalys

Utbildningsförvaltningen föreslår att öka kapaciteten på Bromma gymnasium av flera anledningar. Elevantalet förväntas behöva öka på stadens gymnasieskolor och Bromma gymnasium är en redan populär skola med högt lokalt intag. Platsen är också rent geografiskt strategisk för utbildningsverksamhet, oavsett skolform, varför utbyggnaden bedöms som mycket långsiktig.

En översiktlig behovsanalys för gymnasiet presenteras i nämndens Lokalförsörjningsplan som är en bilaga till ”treåringen” (Underlag för budget 2021, med inriktning 2022-2023). Projektet på Bromma gymnasium har vilat under en period eftersom utbildnings-

förvaltningen inväntat besked om den övergripande gymnasieplaneringen.

Befolkningen i gymnasieålder förväntas öka i hela regionen. Stockholms stad står för cirka 42 procent av länets befolkningsökning i gymnasieålder.

Stadens elevantalsprognos visar behovet av nya studieplatser utifrån gymnasierregionen fram till år 2027. Inom dagens gymnasierregion pendlar samtidigt elever in till både kommunala och fristående skolor i staden. Totalt sett förväntas en ökning med cirka 4 000 elever på kommunala gymnasieskolor i Stockholms stad samt cirka 3 800 på fristående skolor, alltså totalt 7 800 fler elever, när inpendling från andra kommuner är medräknad.

Prognosen bygger på att dagens marknadsandelar är oförändrade; 41 procent av folkbokförda stockholmselever går i Stockholms stads kommunala skolor, 46 procent går i fristående skolor i regionen och 13 procent i andra kommuners regi. Fördelningen mellan kommunala och fristående skolor inom Stockholms stad är 53 respektive 47 procent.

Bromma gymnasium är populär och har ett söktryck som är i balans. Inför läsåret 2019/20 hade skolan i den preliminära antagningen 0,8 förstahandssökande per anmäld plats. De program som Bromma gymnasium erbjuder är enligt Storsthlm:s rapport Gymnasiebehovet 2019 de fyra program med störst elevantalssökningar fram till år 2027. De är ekonomiprogrammet, naturvetenskapsprogrammet, samhällsvetenskapsprogrammet och teknikprogrammet.

Skolans intag är till stor del lokalt. Flest elever är folkbokförda i stadsdelarna Bromma och Hässelby-Vällingby, följt av Ekerö kommun och Spånga-Tensta. Lsåret 2018/19 var cirka 72 procent av Bromma gymnasiums elever folkbokförda i Stockholm och 28 procent i annan kommun.

Bild 2. Exteriör och entré på Bromma gymnasium.

Bromma gymnasium har i dagsläget kapacitet för cirka 1 100 elever. Matsalen är idag en trång sektor. Om den inte byggs ut kommer förvaltningen på sikt att behöva justera ner skolans kapacitet.

En ökning från dagens cirka 1 100 till 1 450 elever kan ske genom att ställa upp en så kallad konceptskola på en del av skolgården samt utöka matsalen. Köket kommer genomgå en standardhöjning i samband med ombyggnaden. Konceptskolan möjliggör för ytterligare 350 elever att gå på Bromma gymnasium.

Fastigheten har goda förutsättningar för att utöka matsalen och ställa upp en konceptskola. Den medger utbyggnad samtidigt som skolgårdsytan per elev minskar något efter ny- och tillbyggnaden. En av gårdens största kvaliteter är att den är relativt stor; den tydligaste bristen är att merparten av friytan består av asfalt.

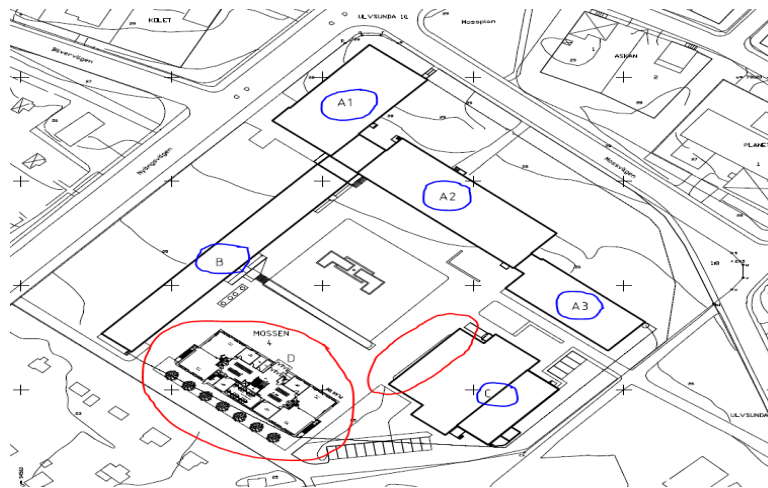
En konceptskola är en standardiserad byggnadstyp, framtagen av SISAB, som möjliggör en snabb etablering till en känd kostnad. Genom att inte ändra den arkitektoniska utformningen och genom att minimera de anpassningar som görs inuti byggnaden, hålls kostnaderna nere. Hitintills har SISAB satt upp ett antal konceptskolor för förskoleverksamhet. Den nu föreslagna etableringen är ett pilotprojekt där byggnadstypen även används för att öka kapaciteten på gymnasieskolor.

Konceptskolan

Konceptskolan ska enligt planen placeras på skolgården mellan byggnad B till vänster och C (som är matsal) till höger. Se bild 3. Detta innebär att skolgården i ännu större utsträckning omringas av byggnader.

Nedanför konceptbyggnaden, mot infartsvägen till kök och matsal, ska en rad med träd planteras. Dessa är markerade som svarta prickar nedanför byggnaden. De ersätter träd som står vid den parkering som är där idag och som måste tas ner för att ställa upp konceptbyggnaden. Träden ger insynsskydd från gångväg och koloniträdgårdar.

Bild 3. Situationsplan för Bromma gymnasium. Blå markering visar befintliga byggnader. Röd markering visar utformning och placering av konceptskolan (byggnad D), samt åt vilken sida matsalen byggs ut (byggnad C).

Konceptskolan kommer inrymma två dubbelsalar i markplan, samt fyra klassrum på övre plan, med tillhörande grupprum. Dubbelsalarna i markplan förses med vickväggar som möjliggör både vanlig undervisning i klassrum, samt större föreläsningar. Dubbelsalarna kan även, när vickväggarna är öppna, användas för tentamen. För detta ändamål har en toalett vid varje dubbelsal placerats med dörren vänd in mot salen.

Över- och nedervåning förbinds med hiss och en bred trappa. Grupprum och lärarrum finns i båda plan, liksom generösa vistelseytor med gott om utrymme för skåp.

Kök och matsal

Köket behöver anpassas för att klara det ökade elevantalet. Ombyggnad av köket görs för att skapa bättre förutsättningar för förvaring och tillagning av specialkost, separata omklädningsrum för damer och herrar samt en förbättrad hantering av disk. Köket byggs om inom befintlig yta. Mer utrymme har tillskapats genom att diskrummet flyttas ut till en del av matsalen.

Matsalen byggs ut för att utöka kapaciteten från dagens 212 personer till 412 personer efter utbyggnad. Detta avser teknisk kapacitet, som avgörs av bland annat ventilationen. I dagsläget används matsalen av fler elever än vad ventilationen är dimensionerad för. Entrén till matsalen byggs om för att klara av fler elever och skapa bättre flöden vid in- och utpassering. Matsalen byggs ut mot skolgårdssidan.

Bild 4. Matsalen på Bromma gymnasium.

Ekonomi

Ombyggnaden av Bromma gymnasium görs på en budgetoffert. Vid inriktningsbeslutet var den hyresgenererande projektkostnaden 104,1 mkr och tillkommande hyra 1:a året 5,3 mkr. I den mer precisa kalkyl som tagits fram i samband med förslagshandlingen, är hyresgenererande projektkostnad 117,3 mnkr och tillkommande hyra 1:a året 5,7 mkr. Det är en ökning av projektkostnaden med cirka 13 procent mellan inriktnings- och genomförandebeslutet. Ökningen beror bland annat på att det tillkommit evakueringsbehov för matsalen. Kalkylen från utredningen utgick från att eleverna kunde stanna kvar och äta i matsalen medan den byggs om. Detta har senare visat sig inte fungera. Ökningen beror vidare på förslagshandlingen tagit fram en mer noggrann och precis kalkyl.

Det finns tillfälliga kostnader för matsalsevakueringen som pågår under 10 månader. Dessa handlar om iordningställande av bottenvåningen på konceptskolan, så att den kan användas som matsal under den tid som ombyggnad av kök och matsal pågår. Därefter återställs den ytan till vanliga skollokaler. Evakueringskostnaden hyresförs som ett tillskott på hyran under den tid som evakueringen pågår, det vill säga en tillkommande hyra

om cirka 2,9 mkr första året under evakueringstiden. Exkluderad evakueringskostnad är den tillkommande hyran 1:a året 3,1 mnkr.

Tabell 2. Redovisning av nyckeltal för Bromma gymnasium.

Fakta om Bromma gymnasium	2019	Efter färdigställande
<i>Basfakta</i>		
Tidplan för färdigställande		2023 (höstterminen)
Skolans organisation	Gymnasium	Gymnasium
Elevkapacitet	1100 elever	1450 elever
<i>Ekonomi och lokaler, nyckeltal</i>		
Total projektkostnad (exkl direktfinansiering)		117,3 mnkr
Hyrespåverkande projektkostnad		117,3 mnkr
Direktfinansiering i projektet		998 000 kr
Restvärden		Inga
Evakueringskostnad		2,9 mnkr (betalas under tiden evakuering pågår)
Total hyresgenererande projektkostnad per elevplats		81 tkr
Total hyresgenererande projektkostnad per ny elevplats		335 tkr
Kvm per elev	9,8 kvm	8,7 kvm
Area BRA (kvm)	10791 kvm	12583 kvm
<i>Hyra</i>		
Nuvarande årshyra	10,8 mnkr	
Avgående årshyra p.g.a. avvecklade lokaler		0 mnkr
Tillkommande hyreskostnad (år 1) med rabatt avdragen		5,7 mnkr

Tillkommande hyreskostnad (år 1) utan rabatt avdragen		6 mnkr
Total ny hyreskostnad (år 1) med rabatt avdragen		16,8 mnkr
Total ny hyreskostnad (år 1) utan rabatt avdragen		17,1 mnkr
Årshyra per elevplats totalt (utan rabatt avdragen)	9856 kr	11 793 kr
Årshyra per elevplats, kostnad för kapacitetstillskott		17 142 kr (tillkommande hyra med rabatt/350 elever ytterligare på skolan)

Risker och osäkerhetsfaktorer

Bygglov: Om bygglovet inte beviljas riskerar tidplanen för projektet att försenas. Bygglovsprocessen har därför igångsatts under förslagshandlingsskedet.

Tidplan: Även tidplanen utgör en risk i projektet. För att uppnå tids- och kostnadseffektivitet krävs att internevakeringen schemaläggs noggrant och att ombyggnaden av matsalen håller sin tidplan.

Störning: Det finns risk för störning av undervisningen, som kommer att pågå under byggtiden. Detta är svårt att undvika, men förebyggs och begränsas av att ombyggnad av matsal påbörjas under ett sommarlov.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för ekonomi och styrning samt gymnasieavdelningen i samarbete med SISAB, representanter för skolledningen, stadsledningskontoret vid samråd samt ett samordnande huvudskyddsombud.

Ärendet kommer att behandlas i samverkan med de fackliga organisationerna den 14 april 2020. Ärendet kommer också att behandlas vid funktionshinderrådets sammanträde den 6 april 2020.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Konsekvenser för barn och barnets rättigheter

Barnets bästa har beaktats i detta ärende. Barns rätt till en god skolmiljö har varit styrande när det gäller att förbättra matsalen.

Funktionsprogram för skollokaler tillämpas i största möjliga utsträckning.

För att eleverna ska ha rätt till en utbildning som ska syfta till att utveckla barnets fulla möjligheter (barnkonventionens artikel 29) har projektet strävat efter att hålla nere kostnaderna i alla lägen så att skolan får de ekonomiska resurser som krävs för att upprätthålla en god kvalitet på sin verksamhet.

Konsekvenser för jämställdhet

Ärendet bedöms inte leda till några negativa konsekvenser utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Separata omklädningsrum för kökspersonalen bör bidra positivt till jämställdhet, då den part som är i minoritet under nuvarande förutsättningar kan missgynnas.

Förvaltningens förslag

Utbildningsförvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner förvaltningens genomförandeförslag för kapacitetsökning på Bromma gymnasium. Detta innebär uppförande av en konceptbyggnad, verksamhetsanpassning av kök och utbyggnad av matsal. Den uppskattade hyresgenererande projektkostnaden är 117,3 mkr och tillkommande hyra första året är 8,6 mkr inklusive evakuering. Utbildningsnämnden begär hos kommunstyrelsens ekonomiutskott om godkännande av genomförandeförslag för kapacitetsökning på Bromma gymnasium till en hyresgenererande projektkostnaden om 117,3 mkr och tillkommande hyra första året är 8,6 mkr inklusive evakuering.

Bilagor

1. Arbetstagaruttrande HSO
2. Budgetoffert från SISAB, konceptbyggnad
3. Budgetoffert från SISAB, kök & matsal